

«Είσαι κότα». Σίγουρα οι περισσότεροι από εμάς αν κάποιος μας χαρακτήριζε έτσι θα νιώθαμε θιγμένοι. Τα πρώτα πράγματα που μας περνάνε από το μυαλό όταν σκεφτόμαστε το συμπαθές κατά τα άλλα πτηνό δεν είναι και τόσο κολακευτικά. Δειλία, έλλειψη πρωτοβουλίας, χαζομάρα, κουτσομπολιό, στασιμότητα, παθητικότητα, τεμπελιά είναι μερικές από τις ιδιότητες που αποδίδουμε στην κότα. Και σίγουρα αυτά είναι πολλές φορές ισχύουν. Δεν είναι λίγες οι εκφράσεις που αναφέρονται στην κότα. ‘Μυαλό κότας’, κάτσε στα αυγά σου’, συνέχεια σχολιάζετε, σαν κότες κάνετε’, κάθεται όλη μέρα και τα κλωσάς’, ‘κάνε πιο γρήγορα, σαν κότα πας, φοβάσαι μην σπάσεις τα αυγά;’.

Ποτέ όμως το νόμισμα δεν έχει μια όψη. Η κότα είναι ένα ζώο γεμάτο αντιφάσεις. Είναι ένα πουλί που δεν πετάει, ένα ζώο ανάμεσα στην γη και τον ουρανό. Πάντα τα πουλιά θεωρούνταν αγγελιοφόροι των θεών γιατί με το πέταγμά τους έφταναν τόσο κοντά στον κόσμο τους. Η κότα όμως δεν έχει αυτό το προνόμιο. Κρατώντας ίση απόσταση μεταξύ γης και αέρα, για πολλές φυλές ήταν ο αρχικός οδηγός των ψυχών, συνέδεε τους ανθρώπους με το θείο και την πνευματικότητα και την χρησιμοποιούσαν σε θυσίες. Σύμβολο επαφής με το έδαφος για όσους έχουν την τάση να πετάνε πολύ ψηλά και χρειάζονται σταθερότητα και γείωση αλλά και σύμβολο ελαφριάς ανύψωσης και ώθησης για όσους χρειάζονται να διευρύνουν τους ορίζοντές τους και να απεγκλωβιστούν.

Η κότα που τόσο υποτιμητικά ‘κάθεται στα αυγά της’ είναι ένα πολύ ισχυρό μητρικό σύμβολο. Ένδειξη τρυφερότητας, ζεστασιάς, υπομονής και αφοσίωσης στον ρόλο της και στα μικρά της που με πίστη προφυλάσσει ακόμα και όταν βγουν από το αυγό, παρόλο που είναι ικανά αμέσως να βρουν τροφή, μέχρι να τους διδάξει ότι χρειάζεται για να επιβιώσουν. Προστατευτική όχι μόνο με τους δικούς της απογόνους αλλά και με άλλων κλωσών όπου υπάρχει ανάγκη, έτοιμη να βοηθήσει, σύμβολο κοινωνικότητας, συνοχής και ομαδικότητας.

Η παραγωγικότητα και η γονιμότητα της κότας και η σεξουαλική ενέργεια και επιθετικότητα του κόκορα αποτελούν το σύμβολο της σεξουαλικής ένωσης με παράγωγο το πολύτιμο αυγό που περικλείει την ουσία της ζωής στο κέλυφός του. Ένα σύμβολο αναγέννησης, μεταμόρφωσης, δημιουργικότητας, νέων ευκαιριών και δυνατοτήτων. Και η κότα είναι εκείνη που παρέχει στο αυγό το κατάλληλο περιβάλλον που χρειάζεται, την προστασία, την ζεστασιά, την προσοχή να μην σπάσει το εύθραυστο κέλυφος μέχρι να ολοκληρωθεί η προετοιμασία για την μετάβαση στο νέο.

Συμβολι-κότα-τα

της Κωνσταντίνας Καρακαξά

Η ταπεινή, τέλος, κότα είναι το μοναδικό πλάσμα του ζωικού βασιλείου που μας θέτει ένα ερώτημα που δεν έχει μπορέσει κανένας να απαντήσει. Η κότα έκανε το αυγό ή το αυγό την κότα; Ένα ερώτημα που αφορά την ύπαρξή μας και προκαλεί την εξυπνάδα και το θάρρος μας.